

Yttrande

2025-09-09

Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm
Kn.remissvar@regeringskansliet.se
Regeringskansliet dnr: KN2025/01524

Handläggare:
Jonas Allerup

Dnr: 2025-01742

Yttrande avseende Europeiska kommissionens förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatmål för 2040

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas, har granskat innehållet i Europeiska kommissionen förslag till europaparlamentet och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/1119 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet (COM (2025) 524).

Formas ställningstagande

Formas har granskat EU-kommissionens förslag till ändring av förordning (EU) 2021/1119 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet. Formas:

- tillstyrker förslaget om att EU inte bara ska vara klimatneutralt efter 2050 utan även vara nettonegativt genom att ta bort koldioxid från atmosfären med så kallade negativa utsläpp. Detta är i linje med vetenskapliga bedömningar om att stora koldioxidupptag kommer att krävas för att nå Parisavtalets mål.
- tillstyrker att kommissionen får genomföra en relevant översyn av unionslagstiftning och överväga nödvändiga åtgärder, om framstegen är otillräckliga för att uppnå 2040-målet.

Ett klimatnegativt EU efter 2050

I förslaget förtydligar EU-kommissionen att hela EU ska vara nettonegativt efter 2050, dvs inte bara klimatneutralt. Detta ska ske genom permanenta upptag av koldioxid som ska införlivas i EU:s handelssystem för utsläppsrätter (ETS). FN:s vetenskapliga klimatpanel IPCC har i flertalet rapporter visat på scenarier där det kommer att krävas stora globala ansträngningar för att världen ska kunna uppnå nettoupptag av koldioxid. När världen nu rör sig mot en allt högre global temperaturhöjning kommer betydelsen av nettonegativa klimatutsläpp bli allt viktigare. Att EU-kommissionen förtydligar detta i klimatlagen är ett viktigt steg. De vetenskapliga beläggen är tydliga när det kommer till att världen behöver utveckla och implementera negativa utsläppstekniker i framtiden. Dessa tekniker kan vara avgörande för att kunna begränsa klimatförändringens mest allvarliga och irreversibla konsekvenser. Det finns dock flertalet risker med dessa tekniker, som till exempel att tekniken inte kommer att vara tillräckligt kostnadseffektiv för att kunna implementeras i den skala som behövs, att tekniken tas som intäkt för fortsatta utsläpp av

växthusgaser, eller att vissa tekniker inte fungerar som tänkt. För att hantera dessa risker och säkerställa att negativa utsläppstekniker kan bidra till Parisavtalets mål på ett ansvarsfullt sätt, behövs omfattande forskning och teknikutveckling. Det gäller både tekniska aspekter, som effektivitet och skalbarhet, och samhällseliga frågor såsom styrning, rättvisa och långsiktig hållbarhet.

Översyn av relevant unionslagstiftning

Formas tillstyrker EU-kommissionens förslag om att kommissionen får genomföra en relevant översyn av unionslagstiftningen och överväga nödvändiga åtgärder efter 2030 för att göra det möjligt att nå 2040-målet. Formas anser att det är viktigt att kommissionen även tar hänsyn till den globala temperaturökning som redan har skett och den ytterligare ökning som kan komma att uppstå i framtiden. Detta eftersom denna förändring i den globala temperaturökningen kan komma att radikalt påverka de förutsättningar som vi har idag för att åstadkomma både utsläppsminskningar och klimatanpassning. Att kommissionen utvärderar hur unionslagstiftningen skulle behövas ändras för att uppnå 2040-målet är en viktig milstolpe för efterlevandet av målet.

Beslut i detta ärende har fattats av vikarierande generaldirektör Emma Gretzer, efter föredragning av forskningssekreterare Jonas Allerup.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför nammunderskrifter.

Emma Gretzer

Jonas Allerup